

Negen speurhonden krijgen intensieve training om in Oekraïne op zoek te gaan naar explosieven

Na vijf maanden oefenen op Campus Vesta begint in februari het echte werk

Negen explosievenzoekhonden worden op dit ogenblik klaargestoomd om vanaf februari in Oekraïne te kunnen worden ingezet. De honden zullen er op zoek gaan naar achtergebleven munitie en niet-ontplofte explosieven. De intensieve training is in september gestart en vindt plaats op Campus Vesta, het multidisciplinair opleidingscentrum voor veiligheidsopleidingen in Ranst, en bij DOVO in Meerdaal.

De training kadert in het Europese project RECCEDD (*Regional EU Certification Centre Explosive Detection Dogs*) dat in juni 2021 van start ging en waaraan zeven partners, onder wie Campus Vesta, deelnemen. Doel van het project was om voor alle EU-lidstaten een certificaat te ontwikkelen waarin wordt vastgelegd wat een goede explosievenzoekhond (EDD of *explosive detection dog*) allemaal moet kunnen. Maar de oorlog in Oekraïne heeft het project een extra wending gegeven.

Half september begonnen leden van het RECCEDD-team - vier Belgische trainers, een Fin, een Luxemburger en een Maltezer - aan het opleiden van de eerste negen explosievenzoekhonden voor het Oekraïense leger. Het zijn de eerste honden die vanuit België naar Oekraïne worden gestuurd. Het Oekraïense grondgebied dat gescreend moet worden, bedraagt 175.000 km², vijfmaal de oppervlakte van België. In totaal moeten de volgende twee à drie jaar vijftig honden worden getraind.

Het ambitieuze trainingsprogramma van vijf tot zes maanden is relatief kort en daarom ook loodzwaar. De honden leren verschillende types van explosieven op te sporen in levensechte situaties tussen puin, rook en vuur.

In februari reizen de vijf Duitse, drie Mechelse en één Tervuerense herder met hun baasjes naar Polen. De Poolse grenspolitie heeft veel ervaring met honden en had reeds voor de oorlog in Oekraïne als partner een belangrijke rol in het RECCEDD-project.

In Polen is een overdrachtstraining van 14 dagen voorzien. Tijdens die training moeten de negen honden hun nieuwe begeleider leren kennen. Het RECCEDD-team begeleidt de overdracht. Polen biedt logistieke ondersteuning en Oekraïne levert de nieuwe 'baasjes': militairen, grensbewaking en leden van de *state emergency service*.

Loodzwaar

"Het gaat om de overdracht van een levend wezen, niet om een machine", verduidelijkt RECCEDD-projectleider Hugo Lücke. "Twee weken is heel kort. Normaal neemt zo'n overdracht naar een nieuwe begeleider één tot twee maanden in beslag. Maar de tijd dringt natuurlijk."

De overdracht aan de Oekraïense militaire eenheden van midden februari wordt ook nog in een ander opzicht heel zwaar.

“Onze RECCEDD-trainers zijn professionelen die het gewend zijn om op een bepaald ogenblik een hond af te geven die ze maandenlang zelf hebben opgevoed en getraind”, weet Hugo Lücke. “Maar hier gebeurt dit niet in het kader van een Europees trainingsverband, maar worden de honden naar een gevaarlijk oorlogsgebied gestuurd. Emotioneel wordt die overdracht dus veel zwaarder.”

Duitse herder Baks gaat – onder het goedkeurend oog van zijn Belgische RECCEDD-trainer - op zoek naar explosieven op de instortingssite van Campus Vesta. Copyright Campus Vesta

Demonstratie

De explosievenzoekhonden mochten donderdag op de instortingsite van Campus Vesta laten zien wat ze de voorbije 2,5 maanden hebben geleerd. Dit gebeurde naar aanleiding van de tweedaagse EU-Oekraïne mijndetectiehonden-workshop die de Europese Commissie op Campus Vesta op 1 en 2 december organiseerde in aanwezigheid van een militaire delegatie uit Oekraïne. Uit veiligheidsoverwegingen werd aan deze tweedaagse geen ruchtbaarheid gegeven.

Gedeputeerde Jan De Haes, bevoegd voor Campus Vesta, is trots op onze belangrijke logistieke bijdrage bij de opleiding van de explosievenzoekhonden.

"Dankzij zijn uitgebreide infrastructuur met onder meer een ziekenhuis, instortingsite, lokalen voor rollenspelen en twee oefenplaten voor branden is ons provinciaal opleidingscentrum de gedroomde locatie om (oefen- en nep)explosieven te verstoppert en diverse oefenscenario's uit te werken. De multidisciplinaire aanpak met gespecialiseerde partnerschappen is ongetwijfeld dé sterkte van Campus Vesta."

Zeven van de negen explosievenzoekhonden poseren naast hun trainer. Copyright Palmyra Aviation Advisors